

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qualitatibvs Ad Ea
Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

-
14. An ad erectionem beneficii necesse sit Prælati ad hoc habentis
potestatem interponi auctoritatem, & consensum expreßè.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

Cap. I. De Beneficii Eccl. Natura,

dives, adhuc jure divino potest ex rebus Ecclesiae portionem fructuum, non solum ut debitum alimentum, sed & ut stipendum opera, cum pro Ecclesia laboret & militet, neque hanc eum portione Papa privare potest, nisi forte ubi is ultra cedat hoc suo jure, ita ut ex suo patrimonio, non ex beneficio dato vivere velit. Azor loc. cit.

2. Si vero spectetur beneficiorum inducitio secundum formam illam, qua beneficiales constituti sunt tituli; deputauitque singulis redditus certi ex talibus praediis, juribus &c. cum tali vel tali onere, pro hoc vel illo officio &c. est juris mere positivi humani. Lott. loc. cit. n. 53. & seq. plenarie subiecta potestati Papae, utpote qui in hoc sensu beneficia conjugere, dividere, extinguere, augere, minuere, nova erigere ad nutum; ad tempus, sub vel sine conditione conferre &c. potest: Abb. in c. confiratum. de religios. domib. n. 15. & cum eo passim alii, quos cumular Bursat. conf. 125. Atque hoc sensu intelligendi sunt illi, qui institutionem beneficiorum absolute esse juris humani pronunciant. Moscon. de maiestate. milit. Eccl. l. 1. p. 3. c. 1. Marsil. & alii apud Barb. de benef. c. 4. num. 7. & qui copiosè variis adductis textibus id probat Selva, quem vide q. 4. ubi etiam num. 23. & 24. assertit Cardinalatus, & Patriarchatus jure Ecclesiastico inductos, & n. 28. eodem jure, sive ex ordinatione Ecclesia esse deputationem personarum, qua in Episcopatus praevident, creationem seu erectionem Episcopatum, limitationem, qua mediante quisque suis limitibus contentus esse debet; juxta quod intelligendum, quod dicitur c. 1. d. 22. Episcopatum Cathedras & Ecclesiarum cujuscunq[ue] ordinis dignitatem institui ab Ecclesia Romana, eti de cetero Episcopi prout representant Apostolos, & sumuntur in c. in novo. d. 22. & dieceles, ut sumuntur c. 1. d. 8. sint de jure divino, non secundum ac Papatus.

Queres 13. Cujus sit erigere seu instituire beneficia?

R Espondeo: beneficia majora, hoc est, Cathedrales, aliasque dignitates solus Pontifex instituere potest; c. 1. d. 22. Glossa ibidem. communiter recepta, Verbo: Omnes. Lott. cit. q. 5. num. 12. & seq. citans Mandol. de signat. gratia. rit. de erectione, ita ut in hoc Episcopi potestas penitus deficiat. Imol. in c. olim. de consuet. n. 1. Lott. n. 15. Quod tamen intelligendum non nisi de dignitate noviter erigenda; nam restaurare antiquam, qua forte defecisset, cum facilis sit redditus ad statum pristinum, poterit Episcopus, si accedit Capituli consensus, & congrua dos reassigneretur. Felin. in c. cum accessissent. de constitut. n. 14. & seq. Præposit. in cit. c. 1. colum. 2. Lott. loc. cit. Porro qua beneficia videntur nomine dignitatis, dicetur infra. Vide tantisper Lott. à num. 17. minora vero beneficia, hoc est, destituta omni jurisdictione, quantumcumque de cetero curata sint (jurisdictione namque fori penitentialis non est propriè jurisdictione). Butr. in c. cum Ecclesiarum. de offic. Ordinar. num. 23. Lott. num. 37. erigi & institui possunt auctoritate Episcopali, seu ab Episcopo. c. Episcopi. d. 80. Item ab habente jurisdictionem quasi Episcopalem (qualis hic intelligitur esse ea, quam habent Praelati quidam Episcopo inferiores, etiam extra congregationem seu Collegium suum diffusam per totum

aliquod territorium certis limitibus finitum, ita ut ea vigeat in Parochos & Parochianos ad exemplum jurisdictionis Episcopi. Lott. num. 51.) Abb. conf. 69. n. 3. Lamb. de jure pat. l. 1. p. 1. q. 9. a. 5. num. 1. Lott. n. 49. dedicatio namque illa temporalium pro beneficio Ecclesiastico non pertinet ad Ordinem, sed quasi ad ordinem; cum sufficiat dedicatio vel etiam consecratio verbalis, qua magis ad dignitatem Episcopalem, quam ordinem spectat. Franc. inc. Abbes. de privil. in 6. n. 3. Lott. n. 52. qui nihilominus n. seq. citans quoque pro hoc Aut. de Butr. conf. 19. n. 19. & Franc. loc. cit. censet hoc jus dedicandi, & consequenter potestatem erigendi beneficia dictis prælatis inferioribus non competere, ubi solemniter benedicti, pontificabiliter ornamenti, puta mitra & baculo insigniti non fuerint; eò quod per horum insignium Pontificalium concessionem haec facultas dedicandi temporalia pro beneficio implicitam habens benedictionem transfundiri videatur; & iis deficientibus, non tantum Ordo, sed etiam dignitas & maiestas illa Pontificia, cui haec facultas attribuitur, desideretur: De cetero Praelatus nullus inferior quantumcumque exemptus absque suffragio Episcopi diocesani, aut sine speciali privilegio Sedis Apostolica, auctoritatem habet erigendi beneficium. c. Auctoritate. de privil. in 6.

Queres 14. Num igitur ad erectionem beneficii necesse sit interponi auctoritatem & consensum Episcopi, alteriusve Praelati habentis ad hoc potestatem expresse?

R Espondeo: sufficere, ut id fiat tacite; unde si Episcopus sciens statum rei, conferat altare vel Capellam jam fundatam seu dotatam, & ordinatam per fundatorem quempiam, satis dicitur, illam vel illud, in beneficium Ecclesiasticum collativum instituisse. Agid. in c. super hoc de renunc. n. 18. Lott. l. 1. q. 5. num. 63. Actus enim conferendi in titulum perpetuum non potest cadere nisi in beneficium Ecclesiasticum, adeoque gestus ab Episcopo sciente statum talis Capella, nondum scilicet Auctoritate Ecclesiastica, erecta in beneficium, satis indicat præsentem ejus voluntatem erigendi illam in tale; secus tamen est, si solum concedat facultatem in tali altari vel Capella celebrandi. Lott. n. 65. Corr. l. 1. c. 2. n. 23, cum actus celebrandi cadat etiam in oratoria privata non dotata, & in his fine licentia Episcopi celebrari nequeat juxta c. si quis etiam. de consecratione. d. 1.

Queres 15. Dum agitur de non arguendo consensu Episcopi ex actu aliquo positivo eum involvente, sed de præsumptione solum in præteritum, unde nam præsumatur interpositam fuisse ab initio Auctoritatem Ecclesiasticam?

K Espondeo: id indicari ex statu præsente, quia in reliquis se conformet statui beneficii, puta, quia Ecclesia aedificata reperitur in forma debita, habet doctorem & Rectorem, ipse consensus Episcopi ab initio præbitus præsumitur, Card. conf. 11. num. 6. Archid. incit. c. nemo. num. 3. Lott. nu. 68. Barb. cit. c. 4. n. 23. Corr. c. 2. n. 63. uti etiam in dubio, ubi non constat, an talis fundatio sit beneficium

neg